

Memo energiebesparing bij bedrijven en maatschappelijke organisaties

PvdD	1	<p><u>Opwaardeerverzoek</u></p> <p>De energietransitie heeft 2 belangrijke knoppen: Opwekken duurzame energie (en beschikbaarheid energie/netcongestie) Energiebesparing.</p> <p>Circa 50% van het energiegebruik in PU zit in de bebouwde omgeving, waarin bedrijven, kantoren en panden van maatschappelijke organisaties een groot aandeel hebben. We lezen in de memo dat 88% van de bedrijven niet voldoet aan de energiebesparingsplicht (maatregelen die in 5 jaar zijn terugverdiend). Dat is zorgwekkend, temeer omdat PU beperkt grip heeft op de omgevingsdiensten die hierop toezien. Wat we ook zorgwekkend vinden is het beperkte inzicht in resultaten van energiebesparing bij bedrijven en maatschappelijke organisaties (informatieplicht) en kantoren (verplichte minimaal label C). Zonder serieuze energiebesparing bij bedrijven, maatschappelijke organisaties en kantoren lukt de energietransitie niet.</p>	<p>Het cijfer 88% is gebaseerd op cijfers van de informatieplicht 2019 en is wat bedrijven zelf aangeven. De informatieplicht is o.a. bedoeld om ondernemers kennis te laten maken met een nieuwe set aan erkende maatregelen (actualisatie van de energiebesparingsplicht). Zij zijn vervolgens aan de gang gegaan uit eigen beweging of een daaropvolgend controlebezoek. Dat niet alle bedrijven aan de energiebesparingsplicht voldoen wil zeker niet zeggen dat bedrijven niets aan energiebesparing doen. Een bedrijf kan bijvoorbeeld niet voldoen omdat het op één plek nog conventionele verlichting heeft hangen, maar wel een dak vol zonnepanelen hebben. Daarnaast is er sinds 2019 veel veranderd. Veel bedrijven zijn sinds de energiecrisis energie gaan besparen. In 2023 is de erkende maatregelenlijst geactualiseerd en is er een nieuwe ronde van de informatieplicht gehouden. De informatie hieruit wordt op dit moment verzameld door de omgevingsdiensten.</p> <p>Infomil heeft een dashboard dat inzicht biedt in de uitkomsten van de informatieplicht https://vue.databank.nl/dashboard/dashboard-vue/. Deze is nog niet geactualiseerd voor 2023. PU werkt daarnaast samen met ODNL aan totstandkoming van een dashboard die het inzicht in energiebesparing bij bedrijven moet verhogen en is met gemeenten aan het kijken of er meer prioriteit kan komen voor milieutoezicht.</p>
	2	<p>Er zijn 6 landelijke en provinciale stimuleringsregelingen voor energiebesparing bij bedrijven en 3 stimuleringsregelingen voor maatschappelijke organisaties. Wat hebben deze inspanningen opgeleverd qua energiebesparing of aantal partijen dat meedoet?</p>	<p>De 6 regelingen gericht op bedrijven zijn zeer divers van aard. Het is niet mogelijk om aan te geven hoeveel energiebesparing deze regelingen opleveren. Bij het O-MKB kunnen we t.z.t. aangeven hoeveel partijen eraan meedoen.</p> <p>Vanuit de USET subsidie zijn 12 subsidies toegekend voor o.a. projecten met energiescans, stimulerend energietoezicht en onderzoek naar het aardgasvrij maken van bedrijventerreinen. De PVB (Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen) pilot in regio Foodvalley ondersteunt 3 Utrechtse</p>

			<p>bedrijventerreinen. PVB en O-MKB starten in mei 2024.</p> <p>De Cluster 6 aanpak is een inventarisatie naar huidig en toekomstig energieverbruik van industriële bedrijven tbv PMIEK.</p> <p>De energiehub betreft aanpakken met kleine groepen bedrijven om momenten van elektriciteitsgebruik af te stemmen en in contracten met Stedin op te nemen.</p> <p>De Green Deal Lage Weide richt zich op verduurzaming in brede zin van dit hele bedrijventerrein.</p> <p>De drie regelingen gericht op maatschappelijk vastgoed (OMV, Green Deal Zorginstellingen en Utrechtse Plus) ondersteunden gezamenlijk 504 panden op het vlak van de energietransitie op 1 januari 2024. De regelingen voorzien in energiescans en advies over financiering en aanbesteding van de maatregelen.</p>
	3	Er zijn ca 5.800 bedrijven in PU die moeten voldoen aan de energiebesparingsplicht. Is dit inclusief de glastuinbedrijven en ETS bedrijven en bedrijven met vergunningplicht die vallen onder de aangescherpte regeling? Is dit aantal inclusief de bedrijven in Gemeente Utrecht en Gemeente Nieuwegein die hun ?	Nee, deze zijn niet meegerekend, omdat die tot dit jaar geen energiebesparingsplicht hadden. Utrecht en Nieuwegein zijn wel meegenomen in de schatting. Het precieze aantal bedrijven is onbekend, omdat energieleveranciers geen verbruiksgegevens delen. Om hierin te voorzien is een wetswijziging in de maak, waardoor (op zijn vroegst) half 2025 de gegevens op te vragen zijn.
	4	Per 1-1-2024 moet voldaan zijn aan de informatieplicht door de 5.800 bedrijven en de 7.000 panden van maatschappelijke organisaties. PS krijgt deze resultaten pas in juni bij de jaarrekening lezen we in de memo. Kan dat eerder? De informatie is toch al voorhanden sinds 1-1-2024?	<p>De 5800 inrichtingen zijn inclusief maatschappelijk vastgoedpanden die onder de energiebesparingsplicht vallen.</p> <p>Het e-loket voor de informatieplicht is niet gesloten op 1-1-2024 en er komen nog veel meldingen binnen. De ODRU heeft brieven gestuurd om inrichtingen aan te sporen alsnog voor 1 maart te reageren. We kunnen u de s.v.z. in maart toesturen.</p>
	5	We lezen dat 88% van de bedrijven niet voldoet aan de wettelijke energiebesparingsplicht (2022).	Dit gaat om cijfers uit de informatieplicht. Deze informatie wordt door de OD's gebruikt om te prioriteren bij

		Hoeveel bedrijven zijn aangeschreven door de omgevingsdiensten?	energiecontroles. Of er werkelijk een overtreding is, kan alleen vastgesteld worden tijdens een energiecontrole. Als een bedrijf dan niet voldoet, wordt het aangeschreven en wordt er een hersteltermijn afgesproken, waarna een hercontrole plaatsvindt.
	6	Bij hoeveel bedrijven is een dwangsom opgelegd (Handhaving)?	Er zijn nog geen dwangsommen opgelegd.
	7	Waarom voldoen deze bedrijven niet aan de wettelijke verplichting?	Omdat ze niet aan <i>alle</i> maatregelen van de erkende maatregelenlijst voldoen.
	8	Hoeveel van de 58 bedrijven die de PU controleert voldoet niet aan de energiebesparingsplicht?	Dit is onbekend omdat deze bedrijven allemaal een milieuvergunning hebben en daarom tot dit jaar niet onder de energiebesparingsplicht vielen. In 2024 wordt gestart met toezicht op de energiebesparingsplicht bij deze bedrijven. Begin 2025 zullen wij u hierover informeren.
	9	Een van de geconstateerde problemen is dat omgevingsdiensten zijn afhankelijk van opdrachten die ze krijgen van gemeenten. Is er een reden waarop gemeenten geen opdracht geven aan omgevingsdiensten? Wat kan de PU hieraan veranderen?	Alle gemeenten geven opdracht op de gemeenten Utrecht en Nieuwegein na die zelf het toezicht uitvoeren. Deze laatste zijn bezig met een overdracht aan de RUD. Als gemeenten meer budget beschikbaar maken kunnen er meer controles worden uitgevoerd. Dit budget wordt momenteel aangevuld met subsidie vanuit het Rijk.
	10	Waarom wordt niet 100% van de bedrijven gecontroleerd als blijkt dat circa 88% van de bedrijven niet voldoet aan de energiebesparingsplicht?	Controles zijn tijdsintensief. Omgevingsdiensten zijn bezig met een inhaalslag en focussen zich met name op de bedrijven waar het meeste energiebesparing te behalen is. Met extra subsidie vanuit het Rijk is het aantal controles dat door de omgevingsdiensten het afgelopen jaar is uitgevoerd verdubbeld ten opzichte van het voorgaande jaar.
	11	Kantoren moeten wettelijk label C of hoger hebben om als kantoor nog gebruikt te kunnen worden. Hoeveel kantoren zijn er in Provincie Utrecht? Hoeveel kantoren voldoen aan Label C of hoger? (dit valt niet op te maken uit de link naar RVO)	De RVO houdt deze informatie bij op de kaart. Op deze kaart worden alle locaties weergegeven waar een kantoor gevestigd is en of deze voldoet aan label C.
	12	Er zijn in PU 5 omgevingsdiensten actief: RUD, ODRU, ODNZKG, Gemeente Utrecht en Gemeente	ODRU en RUD zijn voornemens te fuseren en zijn in voorbereiding daarop intensief gaan samenwerken op het gebied van

		Nieuwegein. Is er een partij die zorgt voor samenhang in aanpak, overzicht van informatie, prioriteiten in controle?	energie. Gemeente Utrecht en Nieuwegein gaan in de loop van het jaar hun dossiers overdragen aan de RUD en ook met hen wordt de samenwerking opgezocht. ODNZKG voert het toezicht uit op enkele complexe bedrijven die onder bevoegd gezag van de provincie vallen.
	13	Wie houdt toezicht op gemeenten mbt het functioneren van de omgevingsdiensten?	Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht is onderdeel van het basistakenpakket van omgevingsdiensten. College van B&W is bevoegd gezag en moet deze taak overdragen aan omgevingsdiensten. Vanuit de provincie kan IBT (Interbestuurlijk Toezicht) erop toezien dat deze taken volledig worden overgedragen aan omgevingsdiensten. Het is echter aan gemeenten om prioriteiten te bepalen ten aanzien van de uitvoering van de toezicht en handhaving door omgevingsdiensten. Over de inhoud of kwaliteit van afspraken, dan wel frequentie (of mate) van het toezicht kan IBT geen oordeel geven.
	14	Welke bevoegdheden heeft PU irt de omgevingsdiensten van gemeenten?	Zie vorig antwoord.
	15	Welke van de door de omgevingsdiensten geconstateerde knelpunten kan PU oplossen?	PU kan de gesignaleerde knelpunten niet oplossen maar wel bijdragen aan een oplossing. Zo hebben we het initiatief genomen om de ontwikkeling van een dashboard te verkennen. Inmiddels is dit ingehaald door de ontwikkeling van een landelijk dashboard. Ook willen we met gemeenten en omgevingsdiensten tot een aanpak komen om het aantal energiecontroles verder op te schalen. Het streven is om energierelevante bedrijven eens per 4 jaar te bezoeken.
SGP	16	Naar aanleiding van de getallen op pagina 3 de volgende vraag: Hoeveel draagt het rijk hieraan bij? En hoeveel de provincie Utrecht?	Het PVB (€ 1 mln.) en het O-MKB (€ 1,4 mln.) worden volledig gefinancierd vanuit het Rijk. Het OMV (€ 3,3 mln.) wordt ook volledig vanuit het Rijk gefinancierd. De overige activiteiten die in de memo zijn genoemd worden gefinancierd door de provincie vanuit de beschikbare middelen in de programmabegroting (beleidsdoel 4.1).
	17	Er wordt op pagina 6 gesproken over een bijlage 3. Deze lijkt te ontbreken, kan die worden nagezonden?	Onze excuses hiervoor. De bijlage is inmiddels nagezonden.

